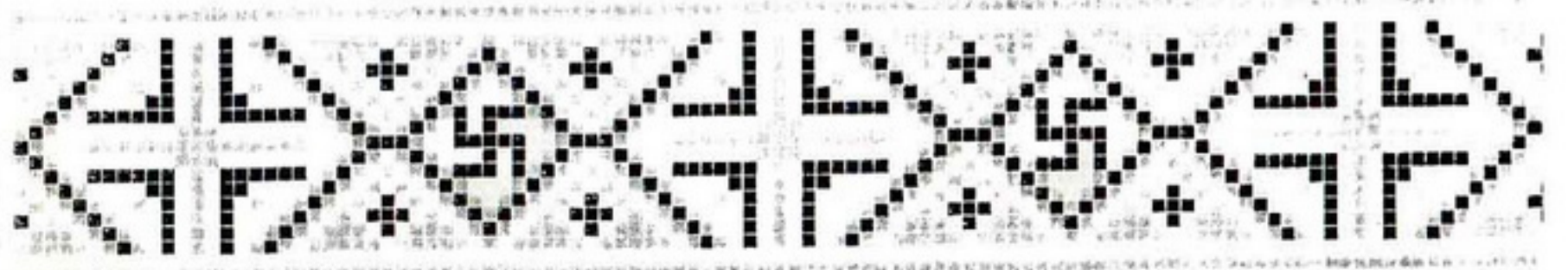

KATAKIVM
BAAJKAAITOTCKATA
NATPBJETA

Брат ліцьвін!

Прыішоў наш час. Наша родная Літва **стаскавалася на сваёй літоўскай уладзе.** Наша зямля больш ня можа жыць пад ботам чужынцаў. Таму трэба абуджаць нашых з табою братаў. Трэба абуджаць нацыю! Але паколькі абуджэньне немагчымае без успамінаў пра мінулае, без выхаваньня моладзі, то гэтая кніга – першая частка працы па акумуляваньню і адраджэньню нашых сьпрадвечных каштоўнасьцяў, па аднаўленьню гістрычнае праўды. Яна мусіць зьмяшчаць у сабе асноўныя зьвесткі і законы арыўскае літоўскае нацыі. Таму я назваў яе катахізмам. Хая па-праўдзе кажучы, гэта толькі пачатак вялікага збору кнігаў. Асноўная мэта гэтага збору – падняць наш народ на змаганьне за сваю Радзіму супраць ворагаў, што карыстаючыся з нашага заспакаення адбіраюць нашу зямлю, калечаць душы нашых дзяцей. Таму мы – ліцьвіны мусім успомніць хто мы і пачаць змаганьне дзеля нашае перамогі. Вялікая Літва ізноў мусіць паўстаць ад мора да мора! Яна ізноў мусіць абараніць Эўропу ад азіяцкага варварства. Ліцьвін ізноў мусіць стаць найаўтарытэтнейшым і наймагутнейшым з жыхароў Сьвету!
Таму пачнем працаваць дзеля нашае будучыні!

**ЖЫВЕ НАЦЫЯ!
СЬМЕРЦЬ ВОРАГАМ!**

Хто я?

Я – ліцьвін. Я прадстаўнік адной са старэйшых нацыяў – нашчадкаў вялікае арыўскае нацыі.

Як называецца мая зямля?

Літва.

Ці гэта Літоўская Рэспубліка?

Не. Сапраўдная назва гэтае краіны Летува (Lietuva). Гістрычная ж назва яе – Жмудзь і Аўкштоты.

Дзе знаходзіцца мая зямля?

У Панямоньні. Ад Вільні і Трокаў на поўначы да Ганцавічаў і Камянца на поўдні, ад Слоніма на паўднёвым захадзе да Ашмянаў на ўсходзе.

Якая мая мова?

Вялікалітоўская. Мова, на аснове якой была створана беларуская мова.

Што такое Беларусь?

Беларусь – гэта Літоўскія землі і усходнія землі да Вязьмы, якія спрадвеку былі пад літоўскаю ўладай.

Што такое Вялікае Княства Літоўскае?

ВКЛ – гэта дзяржава, якую стварылі нашыя продкі, далучыўшы да Літвы славянскія землі на захад і на ўсход ад сваёй дзяржавы.

Колькі год нашай гісторыі?

Тысячы. Зь іх каля 1200 год апісаныя ў летапісах.

Якія рысы мае сапраўдны ліцьвін?

Сапраўдны ліцьвін – мужны, ганарлівы, таленавіты, патрыёт сваёй зямлі, уладар, чалавек, які шануе й абараняе свае духоўныя й матарыяльныя сьвятыні.

Што сьвятое для ліцьвіна?

Радзіма, сям'я, гісторыя сваёй нацыі, свой гонар ды гонар блізкіх.

Што ліцьвін робіць у першую чаргу?

Абараняе сваю зямлю як словам так і са зброяй у руках, бароніць блізкіх, дапамагае слабым, бароніць свой гонар.

Чаго ліцьвін ніколі не зробіць?

Ліцьвін ніколі не здрадзіць, ніколі не згубіць свой гонар.

Чаму на Літоўскіх землях мала людзей называюць сабе ліцьвінамі?

Нашыя ворагі баяцца нас. Таму, калі пасля здрады нашых саюзнікаў і знешняе змовы была ліквідавана нашая дзяржава, яны пастараліся, каб з нашае памяці знікла нават назва нашае краіны. Таму шмат хто з ліцьвінаў называе сабе беларусамі ці палякамі, а назву нашае краіны паспрабавалі ўзяць сабе нашыя паўночныя суседзі.

Ці вернецца наш саманазоў да нас?

Так. Бо назва нашае краіны, як і нашыя характары захоўваюцца ў генах кожнага ліцьвіна. І галоўнае прабудзіць натуральны працэс унутранага літоўскага адраджэньня. Гісторыя паказала, што калі хаця б адзін ліцьвін успамінае хто ён, то хутка прачынаецца ўся Літва!

Ці даўна Ліцьвіны згубілі сваю дзяржаўнасць і пачалі забывацца хто яны?

Не. У XIX стагоддзі.

А якая дзяржава была раней?

Да XI стагоддзя было некалькі невялікіх дзяржаваў на нашых землях. Яны ў выпадку небяспекі аб'ядноўваліся ў адно Княства Літоўскае. Так нашымі продкамі былі спынены бадай ўсе барбары, што спрабавалі паерасяліцца ў Эўропу. Літва, адзіная зямля на ўсход ад Рэйну, якую не захапілі славяне калі прыйшлі ў Эўропу.

Ці так і было далей?

У XII — XIII стагоддзях малыя Літоўскія дзяржавы аб'ядналіся ў адну. І пасля далучылі да сабе шэраг славянскіх княстваў. Так узнікла Вялікае Княства Літоўскае.

А ці вялікая гэта была дзяржава?

Так. Яна пралягала ад Балтыйскага да Чорнага мора, ад Прусіі да Мажайскага, ад Польшчы да Украіны, ад Прыпяці да Кавказу. Яна была адзінай дзяржавай у Еўропе, якая абараняла ўсю Еўропу ад набегу варогаў з усходу.

Ці моцная гэта была дзяржава?

Так. Да XVI стагоддзя ніхто ня мог безпакарана падняць меч на нашыя землі. Літва спыніла мангольскае нашэсце й адабрала ў манголаў тэрыторыю сучаснай Украіны.

Ці так і было далей?

Не. Ліцьвіны занадта любяць уласную волю, свабоду й сваю землю. Таму ім ня было цікава кіраваць вялікаю імперыяй, якой стала ВКЛ. Нашыя князі дазволілі кіраваць таксама і іншым народам, што жылі ў Княстве. А пасля смерці вялікіх князёў Вітаўта й Сьвідрыгайлы, тыя пачалі прыбіраць да рук усё больш і больш улады.

А якія Вялікія Князі былі сапраўднымі ліцьвінамі?

Усе Гэдымінавічы. Неліцьвінамі, але арыяцамі былі таксама Каралі й Вялікія Князі Сьцяпан Батура й Жыгімонт Стары.

Ці гэтыя народы пачалі прыцясняць Ліцьвінаў?

Не, але яны ня былі здатнымі кіраваць дзяржаваю, бо ня былі арыяцамі. Таму княства пачало слабець і аб'ядналася з Польшчаю ў канфэдэратыўную дзяржаву — Рэч Паспалітую.

Які лёс напаткаў Рэч Паспалітую?

У гэтай дзяржаве час ад часу ліцьвіны браліся за кіраваньне, альбо запрашалі княжыць арыяцаў, такіх як Сьцяпан Батура. Таму Рэч Паспалітая была вельмі моцнаю. Але гэта не падабалася нашым спрадвечным ворагам як на ўсходзе, так і на захадзе. Але яны не маглі пберамагчы ў часнай бойцы літоўскае войска. Таму яны пачалі шукаць здраднікаў унутры дзяржавы, каб аслабіць Рэч Паспалітую. Здраднікі пачалі грамадзянскія войны, рабаўніцтвы. Дзяржава была аслаблена. Тады каралём быў абраны неарыец Панятоўскі, якія быў няздатны кіраваць краем. Падчас ягонага праўленьня ворагі аб'ядналіся й падзялілі Рэч Паспалітую між сабою.

Да каго перайшлі нашыя землі?

Літва й Беларусь апынуліся пад ігам злейшага ворага — усходніх барбараў з Расейскае Імпэрыі.

І нашыя продкі змірыліся з гэтым?

Не! Адразу пачалося паўстаньне пад кіраўніцтвам Касцюшкі й Ясінскага, але сілы былі няроўныя й Літва была заваёвана другі раз. Але ўжо ў 1812 годзе нашыя продкі далучыліся да войскаў французскага імператара Напалеона й пайшлі вайной на Маскву.

Чаму яны сталі саюзнікамі Напалеона?

Францускі імператар быў узрушаны знаёмствам зь Літвой ды ейнымі жыхарамі. Ён убачыў сапраўдную прагу волі. Таму Напалеон абяцаў дапамагчы ў адраджэньні ВКЛ. Акрамя таго, яму было выгадна займець моцнага саюзніка на ўсходзе Эўропы.

Што адбывалася пасля паразы Напалеона?

Расея пачала моцныя рэпрэсіі супраць ліцьвінаў. Усходнія барбары зачынялі й грамілі навучальныя ўстановы, сажалі ў вязьніцы навукоўцаў, зьнішчалі ўніяцкую царкву. Уводзілі моцнае прыгоннае права на вёсцы, пазбаўлялі гарады магдэбурскага права.

Ці скарыліся нашыя продкі?

Не былі паўстаньні 1831-33 і 1863-64 гадоў.

А што было ў пачатку ХХ стагоддзя?

Пачаўся моцны вызвольны рух. Была абвешчана Беларуска-Народная Рэспубліка ў межах Літвы, Беларусі ды Палескіх земляў. На румынскім фронце (фронт I сусьветнай вайны) было створана беларускае войска, але ўкраінцы не далі прайсьці нашым часткам на Радзіму. Таму БНР засталася без абаронцаў і нашая зямля была акупавана большавікамі.

А ці фармаваліся вайсковыя аддзелы на літоўскіх землях?

Так. У 1920 годзе за незалежнасьць Бацькаўшчыны змагаўся ліцьвін-гэнэрал Булак Балаховіч. Слуцкія сяляне ўзялі ў рукі зброю, каб бараніць сваю зямлю ад нашэсьця чырвоных. Кастусь Езавітаў — вайсковы міністар БНР ствараў невялікія аддзены па ўсяму краю а таксама на эміграцыі. У 1920-1923 гадах у Літве дзейнічала антыпольская й антыбольшавіцкая партыханка.

Які лёс напаткаў нашу зямлю ў міжваенны час?

Літва была пад польскаю ўладай. Але нашыя продкі, нягледзячы на ціск з боку палякаў, вялі няспынную асьветніцкую й палітычную працу як на Радзіме, так і на эміграцыі. У палітыцы некаторыя пачалі карыстацца тэрмінам Беларусь для абазначэньня й літоўскіх земляў. У 1933 годзе была заснаваная Беларуска-Нацыянал-Сацыялістычная Партыя. Яе стварылі лепшыя сыны Бацькаўшчыны. Лідэрамі партыі сталі Уладзімер Казлоўшчык і Фабіян Дзічын — людзі, для якіх

Што адбывалася падчас другой сусьветнай вайны?

Германцы, захапіўшы нашыя землі, спужаліся ўзьнікненьня новай арыйскай дзяржавы, якая магла б стаць больш моцнай за нямецчыну. Таму, выступаючы на словах зка вольную Беларусь, яны на справе не спрыялі адбудове нашае дзяржавы. Яны не ўзбойвалі вайсковыя фармаваньні, што ствараліся ў Літве нават ведаючы, што нашае войска можа зьнішчыць савецкую партызанку й абараніць свой край. Акрамя таго, германцы паставілі супраць сабе беларусоў тым, што праводзілі жорсткую рэпрэсійную палітыку ў некаторых раёнах.

Але, нягледзячы на гэтае, ліцьвіны і ў першую чаргу моладзь пачалі працаваць на ніве адбудовы Бацькаўшчыны. На той момант, каб не падзяляць край, яны таксама называлі Літву Беларусьсю.

Што сталася з гэтымі патрыётамі пасля прыходу саветаў?

Частка зь іх эмігравала на захад, іншыя патрапілі ў стіалінскія вязьніцы, а астатнія пачалі падпольную барацьбу й антысавецкую партызанку. Большасьць гэтых гэрояў загінула. І ням яшчэ трэба аднавіць іхнія імёны. Бо ніводзін змагар за Вольную Літву не мусіць быць забыты.

Што адбываецца на нашых землях цяпер?

У 1991 годзе мы пад сьцягам “Беларушчыны” здабылі незалежнасьць для часткі нашых земляў. Але ворагі нацыі як унутры краю, так і звонку пасадылі марыянеткавы ўрад, асноўная мэа якога перашкодзіць вызвольнаму руху ліцьвінаў ды далучыць нашыя землі да Расеі.

Што мы мусім рабіць?

Паколькі змаганьне пад сьцягам беларушчыны не дала належнага плёну, трэба смела называць усё сваімі імёнамі. Ліцьвінам — Ліцьвіном, Літву — Літвой. І трэба працаваць над абуджэньнем нашае нацыі, каб пачаць вызвольную барацьбу ня толькі за незалежнасьць і росквіт земляў, што калісьці называліся БССР, але й за вяртаньне забраных земляў ня толькі на ўсходзе, але й на захадзе, на поўначы! Вялікае Княства мусіць адрадіцца!